

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
203/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. november 16.

A C-821/19. sz. ügyben hozott ítélet
Európai Bizottság kontra Magyarország (A menedékkérők számára történő
segítségnyújtás bűncselekménynek minősítése)

Magyarország megsértette az uniós jogot azáltal, hogy büntetőjogilag szankcionálta a nemzetközi védelem megadására irányuló eljárás kezdeményezésének az ilyen védelem megadására vonatkozóan a nemzeti jogban megállapított kritériumokat nem teljesítő személyek részére történő lehetővé tételét célzó szervező tevékenységet

E tevékenység bűncselekménynek minősítése sérti az uniós jogalkotó által a nemzetközi védelmet kérelmező személyek részére történő segítségnyújtással kapcsolatban biztosított jogok gyakorlását

2018-ban Magyarország módosított az illegális bevándorlás elleni intézkedésekről szóló bizonyos törvényeket, és többek között olyan rendelkezéseket fogadott el, amelyek egyrészt a menedéjog iránti kérelmek tekintetében új elfogadhatatlansági okot vezettek be, és másrészt előírták a menedéjog iránti kérelemnek a magyar jog értelmében menedéjogra nem jogosult személyek általi benyújtásának a megkönnyítésére irányuló szervező tevékenység büntethetőségét, valamint korlátozták az ilyen bűncselekménnyel gyanúsított személyek mozgásszabadságát.

Az Európai Bizottság, mivel úgy vélte, hogy Magyarország e rendelkezések elfogadásával nem teljesítette az „eljárási”¹ és a „befogadási”² irányelvből eredő kötelezettségeit, kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet nyújtott be a Bírósághoz.

A nagytanácsban eljáró Bíróság **lényegében helyt adott a Bizottság keresetének.**

A Bíróság álláspontja

Először is a Bíróság megállapítja, **hogy Magyarország nem teljesítette az „eljárási” irányelvből eredő kötelezettségeit**³, mivel lehetővé tette a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlanság miatti elutasítását azon indok alapján, hogy a kérelmező olyan államon keresztül érkezett a területére, amelyben nincs kitéve üldözésnek vagy súlyos sérelem veszélyének, vagy amelyben biztosított a megfelelő szintű védelem. Az „eljárási” irányelv⁴ ugyanis kimerítően felsorolja azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak tekinthetnek. Márpedig a magyar szabályozásban elfogadott elfogadhatatlansági ok nem felel meg e helyzetek egyikének sem.⁵

Másodszor a Bíróság megállapítja, hogy **Magyarország nem teljesítette az „eljárási”⁶ és a „befogadási”⁷ irányelvből eredő kötelezettségeit, mivel a belső jogában büntetőjogi szankciót**

¹ A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26- i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; a továbbiakban: „eljárási” irányelv).

² A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26- i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 96. o.; a továbbiakban: „befogadási” irányelv).

³ Az „eljárási” irányelv 33. cikkének (2) bekezdése, amely felsorolja azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok egy nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak minősíthetnek.

⁴ Az „eljárási” irányelv 33. cikkének (2) bekezdése.

⁵ Lásd: 2020. május 14- i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, (60/20. sz. sajtóközlemény).

⁶ Az „eljárási” irányelv 8. cikkének (2) bekezdése, amely a nemzetközi védelmet kérelmező személyek számára tanácsokat és útmutatást nyújtó szervezeteknek és személyeknek a nemzetközi védelmet kérelmező személyekkel való

írt elő bármely olyan személy magatartására vonatkozóan, **aki a menedékjog iránti kérelmeknek a területén való előterjesztéséhez vagy benyújtásához** szervező tevékenység keretében **segítséget nyújt**, amennyiben minden észszerű kétséget kizáróan bizonyítható, hogy e személy tudatában volt annak, hogy e kérelemnek e jog értelmében nem lehet helyt adni.

A Bíróság oly módon jut e következtetésre, hogy egyrészt megvizsgálja, hogy az e bűncselekményt előíró magyar szabályozás az „eljárási” és a „befogadási” irányelvből eredő jogok korlátozását képezi-e, és másrészt azt, hogy e korlátozás igazolható-e az uniós jogra tekintettel.

Így először is a Bíróság, miután megvizsgálta, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezőknek nyújtott, az „eljárási” és a „befogadási” irányelvben szereplő egyes segítségnyújtási tevékenységek a magyar szabályozás hatálya alá tartoznak-e, megállapítja, hogy e szabályozás az ezen irányelvekben biztosított jogok korlátozásának minősül. Konkrétabban **e szabályozás korlátozza egyrészt a nemzetközi védelmet kérelmező személyekkel való találkozás, és a velük való kommunikáció jogát**⁸, és másrészt **a menedékkérő számára biztosított azon jog tényleges érvényesülését, hogy saját költségén jogi vagy egyéb tanácsadóval konzultálhasson.**⁹

Másodszor a Bíróság megállapítja, hogy **az ilyen korlátozás nem igazolható** a magyar jogalkotó által hivatkozott célokkal, nevezetesen **a menedékjogi eljárás visszaélésszerű igénybeviteléhez nyújtott segítség és a megtévesztésen alapuló, jogellenes bevándorlás elleni küzdelemmel.**

Az első célt illetően a Bíróság megállapítja, hogy a magyar szabályozás olyan magatartásokat is büntet, amelyek nem tekinthetők csalárd vagy visszaélésszerű gyakorlatnak. Amint ugyanis bizonyítható, hogy az érintett személy tudatában volt annak, hogy az általa megsegített egyén a magyar jog alapján nem szerezhet menekült jogállást, büntetőjogilag szankcionálható minden olyan segítség, amelyet szervező tevékenység keretében a menedékjog iránti kérelem előterjesztésének vagy benyújtásának a megkönnyítése érdekében nyújtanak, még akkor is, ha e segítséget az eljárási szabályok tiszteletben tartásával és az eljáró hatóság érdemi megtévesztésére irányuló szándék nélkül nyújtják.

Így először is büntetőeljárásnak van kitéve bárki, aki menedékjog iránti kérelem előterjesztéséhez vagy benyújtásához oly módon nyújt segítséget, hogy tudatában van annak, hogy e kérelem a magyar jogszabályok szerint nem részesülhet kedvező elbírálásban, **de úgy véli, hogy e rendelkezések ellentétesek** többek között **az uniós joggal**. Következésképpen a kérelmezőket megfoszthatják az olyan támogatástól, amely lehetővé tenné a számukra, hogy a menedékjog megadására irányuló eljárás későbbi szakaszában többek között az uniós jogra tekintettel vitassák a helyzetükre alkalmazandó nemzeti szabályozás jogszerűségét.

E szabályozás továbbá bünteti az ahhoz nyújtott segítséget, hogy valamely személy menedékjog iránti kérelmet terjesszen elő vagy nyújtson be, ha e személy nem volt kitéve üldöztetésnek vagy nincs kitéve az üldöztetés veszélyének legalább egy olyan államban, amelyen a Magyarországra érkezését megelőzően átutazott. Márpedig az „eljárási” irányelvvel ellentétes, ha a menedékjog iránti kérelmet ilyen ok alapján elfogadhatatlanként elutasítják. Következésképpen az ilyen segítségnyújtás semmiképpen sem tekinthető csalárd vagy visszaélésszerű gyakorlatnak.

Végül a Bíróság megállapítja, hogy e szabályozás, mivel nem zárja ki, hogy valamely személlyel szemben büntetőjogi szankciót alkalmazzanak, ha konkrétan bizonyítható, hogy tudnia kellett, hogy az általa megsegített személy nem felel meg a menedékjog megadására vonatkozóan előírt feltételeknek, arra kötelezi az ilyen segítséget nyújtani kívánó személyeket, hogy a kérelem előterjesztésétől vagy benyújtásától kezdve vizsgálják, hogy e kérelem a magyar jog értelmében

találkozására vonatkozik, és ezen irányelv 22. cikkének (1) bekezdése, amely azt a jogot érinti, hogy az eljárás valamennyi szakaszában jogi segítségnyújtásban és képviselőben lehessen részesülni.

⁷ A „befogadási” irányelv 10. cikkének (4) bekezdése, amely többek között a jogi vagy egyéb tanácsadók, valamint a nem kormányzati szervezeteket képviselő személyek idegenrendészeti fogdához való hozzáférésére vonatkozik.

⁸ E jogot a nemzetközi védelmet kérelmező személyeknek segítséget nyújtó személyek vagy szervezetek számára biztosítja az „eljárási” irányelv 8. cikkének (2) bekezdése és a „befogadási” irányelv 10. cikkének (4) bekezdése

⁹ E jogot az „eljárási” irányelv 22. cikkének (1) bekezdése biztosítja.

kedvező elbírálásban részesülhet-e. Márpedig egyrészt e személyektől ilyen ellenőrzés nem várható el, már csak azért sem, mert a menedékkérőknek nehézségeik támadhatnak azt illetően, hogy már e szakasztól kezdve előadják azokat a releváns információkat, amelyek alapján menekült jogállásban részesülhetnek. Másrészt annak veszélye, hogy az érintett személyek különlegesen szigorú büntetőjogi szankcióval, mégpedig szabadságvesztéssel járó büntetéssel sújthatók pusztán amiatt, hogy tudniuk kellett arról, hogy a menedékjog iránti kérelem nem lehet sikeres, bizonytalanná teszi minden olyan segítség jogszerűségét, amelynek célja a menedékjog megadására irányuló eljárás e két alapvető szakasza megvalósulásának a lehetővé tétele. E szabályozás így jelentős visszatartó hatást gyakorolhat minden olyan személyre, aki az eljárás e szakaszaihoz segítséget kíván nyújtani, és ez még akkor is fennáll, ha e segítségnyújtás kizárólag azt célozza, hogy a harmadik országbeli állampolgár gyakorolhassa a menedékjog valamely tagállamban való kérelmezéséhez fűződő alapvető jogát, valamint e szabályozás túllép a csalárd vagy visszaélésszerű gyakorlatok elleni küzdelemre irányuló cél eléréséhez szükséges mértéken.

A magyar szabályozás által követett második célt illetően a Bíróság megállapítja, hogy a menedékjog iránti kérelemnek a valamely tagállam területén való előterjesztéséhez vagy benyújtásához nyújtott segítség nem tekinthető a harmadik országbeli állampolgárnak az e tagállam területére való jogellenes beutazását vagy az e területen való jogellenes tartózkodását elősegítő tevékenységnek, így a magyar szabályozás által bevezetett büntethetőség nem minősül az ilyen cél elérésére alkalmas intézkedésnek.

Végezetül a Bíróság megállapítja, hogy Magyarország nem teljesítette az „eljárási”¹⁰ és a „befogadási”¹¹ irányelvből eredő kötelezettségeit, mivel a külső határai megközelítésének a jogától megfosztott minden olyan személyt, akit azzal gyanúsítanak, hogy menedékjog iránti kérelemnek a területén való előterjesztéséhez vagy benyújtásához szervező tevékenység keretében segítséget nyújt, miközben minden észszerű kétséget kizáróan bizonyítható, hogy tudatában volt annak, hogy e kérelemnek nem lehet helyt adni. E szabályozás korlátozza az ezen irányelvek által biztosított jogokat, amennyiben az érintett személyt bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják amiatt, hogy a fent hivatkozott körülmények között segítséget nyújtott, jóllehet e magatartás büntethetősége ellentétes az uniós joggal. Következésképpen az ilyen korlátozás nem igazolható ésszerűen e jogra tekintettel.

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

¹⁰ Az „eljárási” irányelv 8. cikkének (2) bekezdése, 12. cikke (1) bekezdésének c) pontja és 22. cikkének (1) bekezdése.

¹¹ A „befogadási” irányelv 10. cikkének (4) bekezdése.